

TARİHİN KARA KİTABI TARİHÇİLİĞİMİZDE USÛL VE AHLÂK MESELELERİ

Muhammet KEMALOĞLU*

Ali Birinci, Hitabevi Yayınları, Ankara, 14 Şubat 2014, 380 sayfa.

Giriş

Kitap okumak, okuduğunu anlama ve ondan bir sonuç çıkarmak tarihçi için önemli bir olaydır. Birde bu kitap bir tenkit kitabı olursa bu daha da farklı bir mana kazanır. Çünkü eser içerisinde eleştiren ve eleştirilenler vardır. İddiaların doğru olup olmadığı ve yapılan yanlış (lar) var ise bunun başkalarına etkisi hangi düzeyde olmuştur. O nedenle “Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir; yazan yapana sadık kalmazsa, değişmeyen hakikat insanlığı şaşır-tacak bir mahiyet alır” diyor, Atatürk. Bizde bu çalışmamızda Ali Birinci’nin Tarihın Kara Kitabı’nı ele aldık. Tarihın Kara Kitabı, Ali Birinci’nin değişik zamanlarda ve farklı mecmualarda basılmış tarihin ahlâki meseleleri ve usûlü hakkındaki düşüncelerini içeren bir tenkit kitabıdır. Takdim, Giriş Niyetine ve devamındaki 5 bölümden oluşmaktadır.

“Tarihın Kara Kitabı Tarihçiliğimizde Usûl ve Ahlâk Meseleleri” adlı eserin yazarı, Prof. Dr. Ali Birinci, 25 Ağustos 1947’de Hendek/Sakarya’da doğdu. Cumhuriyet İlkokulunu (1960), Hendek Ortaokulunu (1963), Ankara Polis Kolejini (1966) bitirdi. Girdiği üniversite imtihanlarında (1966) Atatürk Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü birinci ve İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü ise dördüncü olarak kazanmış ise de

Geliş Tarihi: 04 Şubat 2022 - Kabul Tarihi: 4 Mart 2022.

Atıf Bilgisi: Dr. Muhammet Kemalöđlu, “Kitap İncelemeleri: Tarihın Kara Kitabı Tarihçiliğimizde Usûl ve Ahlâk Meseleleri”, *Türk Dünyası Araştırmaları*, Cilt: 131, Sayı: 258, İstanbul 2022, s. 229-238.

* Dr., TRT Kurumu Genel Müdürlüğü, Turan Güneş Bulvarı, 06550 Oran, Ankara. ORCID: 0000-0001-7542-7517.

kaymakam olmak için Polis Enstitüsü 1. sınıfından ayrılarak girdiği A. Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde, önce İdare Şube'ye girmiş ise de daha sonra geçtiği İktisat ve Maliye Bölümünden (1973) mezun oldu. Emniyet Genel Müdürlüğünde üç sene komiser muavini olarak çalıştıktan sonra (1973-1976), Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi (Sivas) Tarih Bölümünde asistan ve yrd. doç. dr. olarak (1976-1988) bulundu. 30 Haziran 1988'de, Ankara'da Polis Akademisinde vazifeye başladı. Türk Siyasi Tarihi ve İnkılâp Tarihi dersleri verdi. 18 Haziran 1986'da, Hürriyet ve İtilâf Fırkası başlıklı doktorasını verdi. 1993'de doçent, 2000'de Yakınçağ Tarihi profesörü oldu. 3 Ekim 1989- 25 Eylül 1990 arasında Fransa'da Paris'te meslekî çalışmalar yaptı. Atatürk Araştırma Kurumu üyeliğinde (1995-2001) bulundu. 25 Eylül 2002-28 Temmuz 2004 devresinde Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde ders verdi. Üniversitenin Sosyal Bilimler Dergisi'ni dokuz sayı çıkardı ve bu arada Kırgızca ve Rusça kurslarına devam etti. 1 Ağustos 2008 tarihinde Türk Tarih Kurumu başkanlığına getirildi ve 4 Ağustos 2008 tarihinde fiilen bu vazifesine başladı ve bu vazifesi 13 Eylül 2011 tarihinde sona erdi ve Polis Akademisi'ndeki öğretim üyeliği vazifesine döndü. Resmî nüfus kaydı 1 Şubat 1949 tarihli olduğu için 1 Şubat 2016 tarihinde yaş haddinden emekli olmuştur.

Ali Birinci, eserin giriş bölümünde, tespitlerini 17 ayrı başlık altında toplamış fakat başlıklarını belirttiği maddeleri muhtemelen tarafımızdan tespit edilmesi için yanlış sıralıyor. 1., 2., 3. madde derken 3. maddeyi üç defa tekrar ediyor.

1. İntihâlde başka lisanlarda basılan kitap ve yazıların değerlendirilmesi: Yabancı eserlerin isminin değiştirilerek başka yazara mal edildiğini,
2. Felsefe merakının intihalciliğe yansması: Çarpıcı ve felsefi yorumlar üretme yoluyla farklı görünmeye çalışıldığını,
3. Bir intihal usulü olarak tercümelerin tercümesi veya baskıya hazırlanması: Başka lisanlardaki kitapların, tercümelerin çok rahat bir şekilde intihal edildiği ve mükerrer baskılarının farklı isimlerle basıldığını, ecnebi lisanlarda yazılan kitapların intihal edilerek telif bir çalışma gibi sunulduğunu,
4. Kendi yazısını ihtihâl edenler: Yıllar önce yazılmış olan bir çalışmanın tekrar farklı adlarla basıldığı böylece akademik puanlar alındığını,
5. Bir intihâl aleti olarak müstearlar: Kendilerine ait olmayan eserleri kendileri yapmış gibi yayımlayanlar yani "hazırlayan" kimliği altında daha önce başkalarının çevirdiği kitapları alıp yayımlarken kendi adını ya da müstear ismi tercih edenleri, önceki çalışmaların künyelerinin/ isimlerinin değiştirilip bambaşka bir eser şeklinde sunulduğunu,
6. Üniversitede bir zaaf olarak mürşit-mürit ve dostluk münasebetleri: *"Müritlerin hocaları için malzeme toplamak, çeviri yazı yapmak, makale*

- yazmak ve kütüphanelerde süreli yayın ve kaynak taraması yapmak gibi çeşitli vazifeleri bulunmaktadır ve bu zahmetleri karşısında bir çay ile bile mükâfatlandırılmadıkları da bilinmektedir.”* diyerek, öğrenci ve hocanın birbirini istismar ettiklerini, adam yetiştirme edebiyatı adı altında üniversitelerdeki dostluk münasebetlerinin varlığını,
7. Muhtarlık ve rektörlük arasında: Koca koca hocaların siyasetin veya makamların cazibesıyla ilmin yerine başka işlerle uğraştıklarını ve bunun da köydeki muhtarın muhtarlık seçimini kazanmak için yaptıklarından bir farkının olmadığını,
 8. Bakkal dükkânı yerine üniversite: Öğrencisine kendi kitabını sattırarak isteyenlerin kendi kitaplarını almayan öğrencilerini imtihanlara sokmayışlarını, beş-on dakikalık sohbet şeklinde yapılan doktora ve yüksek lisans dersleri için haksız ders ücreti alınmasını ve *“hocalık ve kocalık tarih boyunca vekâleti olmamış iki meslektir ve bizzat ifasının gerektiğini”*,
 9. Akademik unvanın istimâli ve istismarı: İlim faaliyetine günde bir saat bile ayırmaksızın ve hiçbir ilmî çalışmaya fırsat bulmaksızın ilim unvanlarını kullanmak ahlâkî bir tavır olup olmadığını,
 10. Yayınevlerinin yayın ahlâkı meselesi: Yayınevlerinin satış amacıyla yaptıkları yalancılıklarını neşriyat hayatında ahlâk zincirinin halkalarının yazan, derleyen, basan, tevzi eden ve satan olduğunu ve yayınevlerinin amacının maalesef sadece para olduğunu,
 11. Bir intihâl ve derleme âleti olarak şöhret: Ünlü bazı yazarların doğru da olsa yanlış da olsa yazdıklarının satıldığını ve bunun doğru olmadığını,
 12. Bir intihâl vasıtası ve vesilesi olarak okuyucular: Okuyucuların bilgisizliğinin kalitesiz kitaplar için en büyük ve ilk sermaye olduğunu,
 13. Yazan, hazırlayan, derleyen, tercüme edenler: Dört sayfalık bir takdim yazısıyla iki yüz doksan yedi sayfalık bir kitapta yazan sıfatını kazanmanın doğru olmadığını,
 14. Refik yazar, refika profesör olur: Üniversite camiasında aile ilişkileri nedeniyle insanların bir diğerinin yerine çalışma yaptığını,
 15. Kalemî ve kelâmî neşriyat arasında: Kalıcı eserlerin yolunun araştırmadan geçtiğini,
 16. Kitabın hakkı dipnot düşmektir: Dipnot düşmenin bir kitaba, makaleye veya manzum veya mensur bir metne hakkını ödemek demek olduğunu,
 17. İlimin intisap ağalığı: YÖK’ün akademik dünyanın en üst kurumu olmasına rağmen görevini yerine getiremediğini belirterek mafya dünyasının kaideleri gibi kaidelerimizin olmadığını, *“En gayrimeşru mesleğin bile bir ahlâkının bulunduğu bir vakıadır.”* diyerek, intihalin hangi yöntemlerle yapıldığına gözler önüne seriyor.

18. Akademik dünyada, “Makamlar için ehliyet ve liyakat değil, itaat ve sadakat ve hatta zaman zaman da hamakat aranmaktadır”, “Adam ye-tiştirme edebiyatı üniversitelerimizdeki en abes sohbetlerden biri ve bel-ki de birincisidir”, “Araştırmaların yapılması değil, artık araştırmaların araştırılması ve ifade edilen teknik ile nakledilmesi ilim ve ahlâkı için bir felâkettir”, “Yapılmayan dersler ve bilhassa beş-on dakikalık soh-bet şeklinde yapılan doktora ve yüksek lisans dersleri için haksız ders ücretleri almak, profesörlerin üzerlerine aldıkları derslere asistanları ve yeni ismiyle araştırma görevlilerini vekâleten derslere sokmaları...”, “Bilhassa köy menşeli ilim adamlarının kazanç hirsından kurtulama-dıkları ve gündemlerindeki birinci maddenin para kazanmak olduğu-nu ifade etmek gerekir”...sözlerinin muhakkak bir adresinin olduğunu bize sunuyor.

Kitabın I. Bölümü Roman, Biyografi, Kitabiyat adını taşıyor.

Ali Birinci, “*Roman mı Hâtırat mı?*” başlığı altında son zamanlarda roman ve hâtırat türünden eserlerin birbirine karıştırıldığını ve bu iki edebiyat ürünü arasında kat’î sınırın çizilmesinin zorluğu yüzünden bazı romanların hâtırat ve bazı hâtıratlarında roman sırasına dahil edildiğini ifade ederken, otobiyografik unsurlardan beslenerek kaleme alınan bu tür eserlerin sınıflandırılmasında yazarın eserine hangi ismi koymuş olduğuna ve eserini nasıl tanıttığına bakılmalıdır diyor. Böyle bir sorunun cevabını vermek, hiç değilse bazı kitaplara bakılacak olursa, kolayca mümkün olmaktadır. Kitapların takdim yazılarındaki satırlar, bir şüpheye mahâl bırakmayacak kadar, açık ifadelerle doludur¹ diyor.

Hatıra örnekleri olarak da Sultan II. Abdülhamid’in hatıraları ile Fethi Okyar’ın hatıraları olduğunu belirtiyor. Fethi Okyar’ın hatıralarını Cemal Kutay tarafından yazılmış olduğunu belirtiyor. İsmet Bozdağ’ın “*Sultan Abdülhamid’in Hatıratı*”nı yazmadığını, birinci bölümünü Süleyman Nazif’in, eklenen bölümünü ise İsmet Bozdağ tarafından yazıldığını söylüyor. Böyle olunca, İsmet Bozdağ ve Süleyman Nazif’in yazdığı/hazırladığı “*Abdülhamid Hatıratı*”nın gerçeği nedir?

Hatırat, 1919 yılında II. Abdülhamit vefat ettikten kısa bir sonra haftalık Utarit mecmuasında yayınlanır. Utarit mecmuasında yayımlanan bölüm, 1922 yılında “*Hatırat-ı Abdülhamit Han-ı Sani*” adıyla Osmanlı harfleriyle, yeni harflerle ise 1946 yılında İsmet Bozdağ tarafından yayımlanır. Ayrıca, Sabahattin Selek 1960 yılında, Osman Yüksel Serdengeçti 1964 yılında kitabı

¹ Ali Birinci, *Tarihin Kara Kitabı*, Hitabevi yayınları, Ankara 14 Şubat 2014, s. 88.

yeniden yayımlar. 1975 yılında ise, hatıratın tamamı Ter-cüman Gazetesi'nde önce yazı dizisi yapılıp sonrada Kervan Yayınları'ndan çıkar.

Ali Birinci, sonrasında yaşananları şöyle anlatıyor: “*Hatıratın İsmet Bozdağ neşrinde eklenen sayfalar, tamamen yenidir ve Bozdağ tarafından yazılmıştır. Bozdağ, o devrin dilini çok iyi bilmediği için kitabın arka sayfasında yer alan eski yazı klişelerde açıklar vermiş. O metinleri tamamen kendisinin yazdığından en ufak şüphem yok.*” diyor.

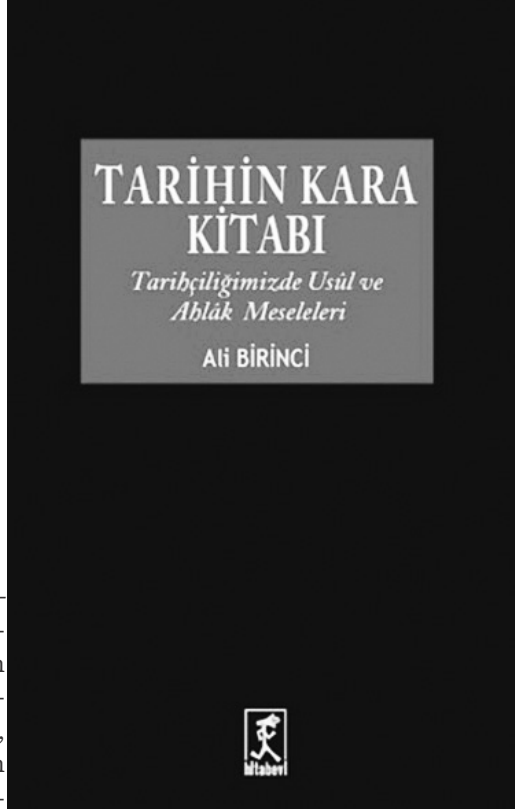
“*Ankara'nın Kitâbiyât Mecmuaları*” başlığında ise Ankara'nın kitapçılık hayatının İstanbul'dan pek de geri olmadığını, farklı kurum, cemiyet, yayınevi ve kişilerce çıkarılan kitâbiyât mecmularından örnekler veriyor: Bibliyografya (CHP Halkevleri Bürosu yayını), Kitap Dünyası, Kebikeç, Bilge vb.

“*İzmir Fikir ve Sanat Adamları (1850-1950) Hakkında*” adlı kısımda, Kültür Bakanlığı, Kültür Eserleri Dizisinde çıkan aynı adlı bir eser ele alınıyor. Söz konusu eserin İstanbul dışında bu tarz konuda çalışılmış dikkate değer bir eser olduğunu ancak çalışma yöntemi açısından kimi eksiklikler bulunduğunu kendince not düşüyor.

Kitabın II. Bölümü, “İlim, Üniversite ve Köylülük” adını taşıyor.

“*Kitap, İlim ve Üniversite Hakkında Düşünceler ve Tespitler*” alt başlığında üniversite mefhumunun ve neşriyatın önemini belirterek Cambrige (İlk neşr: 1584) ve Oxford (İlk neşr: 1478) Üniversitelerinde neşriyatın eskiliğinden bahsediyor. Bizde ise böyle bir müesseseleşmenin olmadığını üzümlere ifade ediyor.

Ali Birinci, akademik unvanlar ile makamlara 4 yöntemle ulaşılacağını belirtirken bu usulleri, dakausülü, kuusülü, ka-kuusülü ve ku-kausülü olarak gruplandırmış;

“Ka (kalem’in ka’sı) usûlü kalemîyle bir yere gelenlerin yolu olup te-ka (temiz kalem) ve ki-ka (kirli kalem) olarak ikiye ayrılır. Ku (kulis’in ku’su) usûlü, kulis ile meselelerin halledildiği, siyasî ve dinî cemaatleri kullanarak himaye edilme ve kayırılma yoluyla makam elde edenlerin yolu. Ka-ku ise ağırlıklı olarak kalem ve biraz da kulis yoluyla bir yerlere gelme yoludur ki bu, en az başvuru ama başarıya daha çabuk ulaştırıcı bir yoldur. Ku-ka ise bir öncekinin aksine kulisin ağırlıklı olduğu bir yoldur ve en çok başvuru usûlü budur. Üniversitelerin diploma imalathanesi haline geldiğinden dem vuran yazar, hocaların da adam akıllı kitap okumalarına ve türlü bahanelerle beklenen miktarda yayın yapmalarına sitem etmektedir.”²

Ayrıca hocaların kendi derslerine asistanını soktuğunu ve ders ücretini de hocanın kendisinin aldığı belirterek, “İki şeyin vekâleti olmayıp bizzat ifa edilmesi gerekir. Bunlardan birisi hocalık diğeri ise kocalıktır”. diyor.

“İlim Hayatında Köylüler ve Köylülük” adlı başlık altında, “İlim hayatın-da köylülüğün hüküm sürdüğünü” defâ’atle belirten yazar, “Herkes kendi menfaatini, içi çoktan boşaltılmış kavramlarla süsleyerek muhataplarının hakkını hiç dikkate almadan, hayatının mihveri haline getirmekte ve çevresine takdim etmektedir” şeklinde açıklayarak, “başkalarını ve işgal edilen makamı umursa-maksızın kendi menfaatini gütmenin bir köylülük olduğunu”, “İlim hayatının bir irfan ve zarafet meydanı olduğu yolundaki hüsnizan çok yaygın bir yanıştır. Bu hayata girenlerin pek azı istisna tabiat ve huy değiştirmedikleri de sade bir beşerî gerçektir” diyerek bu anlayışın ilim âleminde de devam ettirildiğini açık-lamıştır. İlim hayatında çok görülen usûlsüzlüklerden biri de yurt dışındaki eserlerin istimal ve istismarıdır. Bilgili ayrıca Sivas çevresinde kara cahile kara bilecen dendiğini ve Türk aydınlarının büyük bir kısmının bu tavsife uyduğunu belirtir. Türk Dünyasındaki üniversitelere hoca sıfatıyla alakasız tiplerin giderek zenginleştiklerini de söylemekten kendini alamıyor.

Tarihçilik ve Meslek Ahlâki başlıklı Üçüncü Bölümde ise;

Her çalışma, vazife, görev veya mesleğin bir ahlâki olduğunu ve her işin değerinin ancak o işin ahlâki değeri kadar olduğunu, bu konuda da “Turhallı, hep bir hallı” kabulünün geçerli olduğunu belirtir.

“En geniş mânâsıyla ahlâksızlık da teşkilâtlanmış bir takım oyunu veya “organize” bir suçtur. Bu hususta ilim ya bir ahlâki önderlik vazifesi yapar veya ahlâksızlığa tâbi olur ve “baktın zamane uymadı sen uy zamaneye” diyen eyyamcı tavrın takipçisi olarak ahlâksızlar kervanına katılır ve diğer taraftan da ahlâk temsilciliği vazifesinde de, etrafı iğfâl ederek, berdevam olur. Son zamanlarda ilim hayatındaki ahlâksızlık da umumî ahlâk seviyesiyle beraber hızla düşmekte ve haram-helâl mefhumları ilim hayatında da artık neredeyse,

² Sakar, Ekrem, “İlim Camiasındaki Usûlsüzlüklerden ve Ahlâksızlıklardan Bir Demet: Tarihin Kara Kitabı”. (Çevrim içi) web adresi, erişim tarihi 30 Ocak 2022, <https://sondevir.gaste24.com/medya/ilim-camiasindaki-ahlksizliklardan-bir-demet-h314176.html>

can çekişmektedir. Artık hak, her ne şekilde olursa olsun ele geçirilendir, hak edilen bir şey değildir.” Çok söz yalansız olmaz, çok mal haramsız olmaz” sözü artık hayatla kişinin arasından çıktığı için Türk cemiyeti iktisâdî zenginleşme yolunda daha hızlı adımlar atmaya başlamış ve kazanç hürsünün dizginleri artık elden kaçmış olduğumuzu³ ifade ediyor.

Tarih ilminin kıstaslarını sıralarken de dipnot kullanımını, her bilgi için gizli bir nereden buldun kanununun var olduğunu, vekâlet yoluyla ders yapılamayacağını, eserlerde ilk işin ciddiyet olması gerektiğini, eser başkasının ise ahlâk gereği eser sahibinin adının belirtilmesi mecburiyetini, tarih her zaman satıyor diyerek yayıncılık ahlâkının da olması gerekliliğini ayrıntılı olarak anlatıyor.

İstismar, kullanma, aldatma ve eserlerinin intihali örneklerinin verildiği bölümde, yazar pek çok isim zikrederek eleştirilerini sıralamaya devam ediyor. Yazar, özellikle talebelere yazdırılan yazılar, ödevler ve tezler üzerinden istismarın sıklıkla görüldüğünü vurguluyor. Ayrıca doğrudan yabancı dilden yapılan tercümelemlerin telif esermiş gibi yayınlanmasının ciddi bir sorun olduğuna dikkat çekiyor. İstismar hususunda kaynak ve usul konularına değinen Ali Birinci bu hususa kitabın genelinde farklı başlıklar altında tekrar tekrar yer vermektedir.

Hâtırat Meseleleri Adlı Dördüncü Bölümde;

Usul, teknik ve ahlak bakımından çoğu anı eserinin problemleri bulunduğu değinen Ali Birinci, “*sadeleştirme’ girişimlerinin eserin özgünlüğünü yok ettiğini*” belirtiyor. Örnek olarak da, Cahit Kayra’nın, ablası Mediha Kayra’nın 15 yaşındayken yazdığı hatıratının sadeleştirmesini gösteriyor. Bu tarz bir yaklaşımla da Türkçenin, mahvedildiğini söylüyor.

Ali Birinci, hatıratlara isim konması esnasında da sıkıntılar olduğunu ve Sahaf Sami Bey için “*Kitaba isim koymasını bilmez... Çeyrek asırlık sahaf hayatı, kitap hakkında asgari ölçüde bilgi sahibi olmasına da yetmedi*” şeklinde tenkitler yapar ve “*Tuğgeneral Ziya Yergök’ün Anıları-Sarıkamış’tan Esarete*” (1915-1920) adlı eseri de buna örnek gösterir. “*Yayına hazırlayanın isminin kapakta ‘at nalı’ gibi gözüküğünü*” anlatırken, “O kitabın adı, ‘Ziya Yergök, Sarıkamış’tan Esarete’ olmalıydı” der. Sahaf Sami Bey’in “Hüsrev Gerede’nin Anıları” (İstanbul-2002) eseri de bu şekilde eleştirir. Ali Birinci, Sami Bey’in eserinin sunuş kısmını da ‘ağlama duvarı’na çevirdiğini, daha kötüsü “Sadrettin Paşa’nın Anıları” (İstanbul-2003) adlı kitabın, Sami Bey tarafından ‘yazar’ sıfatıyla imzalanmasını kabul edilemez görür.

Ali Birinci, hatıratların yayımı konusunda ‘dizin’ konulmamasını, “*İplik dikiş, kitabın omurgası; dizin ise namusudur.*” diyerek tenkit eder.

³ A.e, 77-108.

Arka Kapak

Genelde basılan kitapların arka kapağında kitabın içeriği ile ilgili kısa da olsa bir tanıtım yazısı veya kitap içerisinden bir parça olur. Aynı durum Ali Birinci'nin kitabı için de geçerli. Bu yüzden Tarihin Kara Kitabı'nın arka kapağı herkesin okuyup sadece düşünmesini değil birazdan daha fazla utanıp bir daha asla demesini sağlar nitelikte:

“Her mesleğin veya her işin bir ahlâkî tarafı bulunmaktadır. Buna manevî tarafı veya ruhî tarafı demek de mümkündür. Bu, bir meslekteki kişinin işini yaparken uyması gereken kaideler bütünü olarak da anlaşılabilir. Esasen her işin değeri ancak ahlâkî değeri kadardır. Bir araştırmannın ilmi değeri hiçbir zaman ahlâkî değerinden daha fazla olamaz. Bu itibarla her mesleğin icrasında bu ahlâkî kaidelerin gereğini yerine getirmek kişinin mesleğine ve meslektaşlarına karşı ilk borcudur ve hiçbir zaman bir lütf sayılamaz. Bütün bu hususlar bir tarihçi için de geçerlidir ve hiçbir tarihçi bu ahlâkî mükellefiyetlerden kendisini muaf ve imtiyazlı sayamaz ve saymamalıdır. Çok söz yalansız olmaz, çok mal haramsız olmaz” sözü artık hayatla kişinin arasından çıktığı için Türk cemiyeti iktisâdî zenginleşme yolunda daha hızlı adımlar atmaya başlamış ve kazanç hursunun dizginleri artık elden kaçmıştır.” Âr yılı değil, kâr yılı veya “Yıl uğursuzundur”, “Âr eden kâr etmez” gibi ayıplamalar artık bir medih hâline gelmiş bulunmaktadır. Bu yirminci asırda Türk cemiyetinin geçirdiği en büyük tahavvüldür (değişim ve dönüşüm). Bu tahavvülün ilim hayatına ve bilhassa tarihçiliğe yansımaları da çok dikkate değer bir mahiyet arz etmektedir. Bu meselede sadece bazı örnekler verilmeye çalışılacaktır.”⁴ diyor.

Sonuç

Yukarıda “Tarihin Kara Kitabı” ve yazarı Ali Birinci'nin görüşlerini açıklamaya gayret gösterdik. Birçok araştırmacının iddia edilen konu veya konulardan biriyle bir şekilde karşılaştığı muhakkaktır. Tenkit en kıymetli davranışlardan biridir. Yol göstericidir. İkaz ve uyarıcıdır. Ardından gelenlerin ileriye daha uygun bir tarzda ilerlemesini sağlar. Tenkit eden tenkit ettiği konuları gerekçeleri ile açıklamak zorundadır. Genel itibarıyla Ali Birinci'nin buna uyduğunu söyleyebiliriz. Bunun yanında tenkitçinin eserinin sadece iyi veya doğru yönleriyle değil eksik ve yanlış yönleriyle de açıklanması gerekir.

Bu noktada Tarihin Kara Kitabı'nın dizgi, tashih, mevzu içeriği olan makalelerin kitaba alımı, redakte kısmında bazı eksiklikler göze çarpmakta. Harflerin, kelimelerin yanlış yazımları ve tekrarları eserin dikkatsizce yayımlandığı düşündürüyor.....iki gözden alıl olana “şaşısın” da mı diyememeliyiz?” diyerek niyetini belli ediyor. İlginçtir ki daha eserin başında basım hatasıdır diyebileceğiniz yanlışlıklar⁵ göze çarpıyor.

⁴ A.e., arka kapak.

⁵ ...bir takım, ...aynı türden ufak tefek, asla kıplarını açmazlardı, ...açıkçası sözlerinde oldutlarını,

Kitabın diğer bir menfi tarafı da Ali Birinci'nin Farsça terkiplerin yazımına dikkat etmemesi. Mefhum-u muhalif, zulm-ü şeddat, ruh-u volter vb.

Eseri okuyanlar, Ali Birinci ve eserdeki terkiplerin yazımını bir tereddüt yaşayacağı kanaatindeyiz ve eserin bilerek böyle yayımlandığını düşünmekteyiz. Bundan dolayı da eserin bir sonraki basımında bu durumun izahının yapılarak kitabın yeniden yayımlanmasının doğru olacağı kanaatindeyiz. Bu çalışmasından dolayı hocayı eleştirenler, hatta ne gereği vardı diyenler de olmuştur ancak bir şeyler yapıldıkça bazı şeyler düzelebilir. Kısaca söylemek gerekirse “Her mesleğin veya her işin bir ahlâki tarafı bulunmaktadır” ve ta-

.Acaba hakıyehler mi, ...başlıbaşına, ...sebepleni, “zimbırtı” fibi, ...binlerce eser eser bulunmaktadır, ..Sozamanlarda, ...” İtilaf Devletleri nin, ...İbrahim Refik'in, ... Çök , ...Ayrıca radyo yöneticilik ve yapımcılığı, ...Tarih Şuuruna Doğru-1 ve 2 (1994, 1997), ...Çanakkale'nin Ruh Portresi (1998, . Tarih Şuuruna Doğru sayfa 16'da (5 cilt, 2009) şeklinde iken sayfa 17'de (İstanbul, 2009, 5 c) il kiki cildi şeklinde yazılmıştır. 27. Dipnot Y.T. Günaydın, ” Yusuf Turan Günaydın, “Abdullah Cevdet ve, . Bu iki müstear bu satış işini en iyi başaran iki becerikli insanı olarak dikkati çekiyor.....Diğer taraftan “bu araştırmaya istemdisi da olsa 20 yıl önce akla sokan...., ...veya namıdiğer, ...Bu meselede sorulması gereken bir sual şudur (Bu meselede sorulması gereken bir sual da şudur şeklinde de olabilir.),imkânının, prof.Tarifesinden, ..Böyle bir araştırma görevlisi bölümünden ve..., benzer konularda çalışan yapımları, ..bölüm asistanı Ömer Demire ile beraberce, ...isimler hakkında enyeni en yeni bilgiler, ... tahrik edici kazancı dab azan, ...Akademik unvanların ilim dünyası dışında, hem de seneler boyunca, kullanılması senenelede çok görülen bir durum olmuştur.,Şarhların eseri,bu yayınevi'nin kitapçılığa, ..iki ayrı kitap (İlk Müslüman..., ..izinsiz bir şekilde, basmıştı., ...tercumesinin de, bir türlü mümükün olmadı.,Sayın yalsızuçanlar'ın..., ettirilip ..., ..ileamadipnotsuz olarak ..., ..ve dr. Malik BankırBu kitabın hâlen Sultan Abdülhamid'in hatıraları olarak araştırmalarda malzemesi olarak kullanılmasını anlamak mümkün değildir. Bu kitap olsa olsa ancak..., ..ismini vermek tipik bi hak yemec..., ... “A. Hikmet Türk, 1985 yılında İzmir'de doğdu., ...sırasıyla Milli Bakanlık müfettişi..., ..Bertiz lisan mektebine devam ederek..., ...Bu sıradalarda Edebiyat Medresesi ve İsmail Hakkı (Baltakoğlu), Darulmuallimin'in müdürü ise İbrahim Alâettin (Gövsâ) idi..., ...felsefe ve edebiyat muallimliğine..., ...edebiyat ve malûmat-ı medeniyeİzmir Hilâl Sultanisi edebiyat muallimliği..., ...Ankara Darulmualliminine terbiye ve ruhiyat muallimi..., Darulmualliminfenn-i terbiye, ruhiyat ve tatbikati dersleri..., ..Maarif Vekâleti üçüncü sınıf müfettişliği..M. V. Birinci sınıf müfettiş-i umumiliği... MEB başmüfettişliği...İzmir Kız Lisesi felsefe öğretmenliği..., ..Denizli tahrihat başkatibi..., ..heyet-i teftiş-i riyaset hesap memuru,Dört Yol SulhMüddeiumumiliği, hiçbir yazası, ...Muğla Sultanisi kısım-ı ipdidâi Fransızca muallim vekilliği,M. E.Bakanlığının, ...birincisi oylan Ferit, ...ilk mektep muallim vekâletiyle mesleğe, ...1 Mart 195), ...Huyugüzel'in babası için, ...İzmir Ticaret Lisesi'ne geçen (13 Temmuz 1953) geçen, ...Huyugüzel doğum ve ölüm senelerine, ...Erol Üyepazarıcı, Korkmayının Mister SherloksHolmes..., ... (“Hüseyn Rifat'i de kaybettik, ..., ..Hâfi İsmail, kötü bir siyasi hayatına rağmen,....Gül Karabuda'nınve aileden, ...(1943), ..,İzmir Askeri Hastanesi'nde tabibi, ...İsparta, ...Cebelibereket mutasarrıflarında bulunduktan, ...(Mahfil added.5, ..., ...dâr-ı bekaeylemiştir”...Zeki Efendidir, ...mezkür mekteb-i mekteb-i ...aydın sancağı orman müfettişmuavinliğine, ...halkalı Ziraat Mekteb-i âlisi icazet-nâmesi, ...Memuriyet hayatındaki memuriyetleri ve tarihleri,....köyceğiz orman müfettiş muavinliği, ...İzmir Darulmuallimatı ziraat muallimliği, ...İzmir Ticaret Mektebi emtia-yı ticariye muallimliği, ...Yüksek İktisat ve ticaret Mektebi emtia ve mikroskopi muallimliği, ...İstanbul Ticaret Müdürlüğü sigorta şirketi, ...1821tarihinde, ...epeyce devam eder, Az zamanda, ...İstanbul'a gitmesile,....Fakat. tabii bütün, ...Tevfik Nevzat'ın evisenede, ...Avukatlık da var, yazarlık da va, ...veya düşünmek,....Şimdi Hizmet gazetesi, ...bulunduğu için, orad tevkif ederler., ...için Jeneve'den Abdülhamit'e, ...iyibir zât olan..., ...Ali paşa da..., Asker Krathanesinde,maksadını kavrar ve eşref daha yanına gelmeden, ...Kon-solostan çekinin, bana paraları verir ..., ...bu çocuğuya Türkler, ...çalışalarda dükkânlar kapalı..., Rus Çarının İzmir ..., ...Rumlara güzelbir konuşma ..., ...diye teminet verir ..., ...olduğutevatüren söylenen ..., ...Vehakikaten Nevzat ..., ...Mazmunu yakayan Eşref durur mu?, ...bir vapurla götürdüklerini vevapur hareket, ...bir şey yazamaz mı?, ...girmeleri yasaktı, ve..., ...tamamilemoder düşünceli ..., ...Koğuşun kapuspeççe güçlükle açılır, ...kendisini mutmakamakum edeceklerini ..., ...Tevfik Nevzat Payas, kalesine..., ...liihatçıların aleyhine ..., ...Bumesele şudur..., ... Mehmet Sabahattin Beye de..., ...Yıldız kitaba yazdığı kısa sunuş..., ...Bay A.A. İşaret ettigimiz..., ...kuyuya atılar taşlar misâli..., ...Ali Birinci, , Müverrih-i..., ...

rihçi bu kurala eline kalemi aldığı andan ve o kalemi bıraktığı ana kadar sadık kalmalıdır. Bu tenkit kitabı her ben bir şeyler yazmak istiyorum diyenler tarafından da okunmalıdır.

Kaynakça

- BİRİNCİ, Ali: “İntihal Hırsızlık Olmasın!”, *Yediküta Dergisi*, Sayı:73, Eylül 2014, s.16-19.
- BİRİNCİ, Ali: “Tarihçilikte Meslek Ahlâkı veya Ahlâksızlığın Tarihçiliği Meselesi”, *Muhafazakar Düşünce Dergisi*, 2 (7), 2006, s.77-108
- SAKAR, Ekrem: “İlim Camiasındaki Usûlsüzlüklerden ve Ahlâksızlıklardan Bir Demet: Tarihin Kara Kitabı”. <https://sondevir.gaste24.com/medya/ilim-camiasindaki-ahlsizliklardan-bir-demet-h314176.html>, 30 Ocak 2022,